

Miljöprövningsdelegationen

Beslut

Datum
2020-03-18

Diarienummer
551-5251-2019

E. ON Värme Sverige AB

Ansökan om dispens från begränsningsvärde för svaveldioxid enligt 1 kap. 16 § industriutsläppsförordningen

Beslut

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Örebro län avslår E.ON Värme Sverige AB:s (bolaget), 556246-1814, ansökan om tidsbegränsad dispens från begränsningsvärdet för svaveldioxid (SO₂) i BAT-slutsats 29 för stora förbränningsanläggningar, i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU vid anläggningen Åbyverket, Örebro.

Redogörelse för ärendet

Bolaget har ansökt om tidsbegränsad dispens vid Åbyverket i Örebro till och med år 2025 från begränsningsvärdet för svaveldioxid (SO₂) i BAT-slutsats 29 (Tabell 15) för stora förbränningsanläggningar, i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU. Bolaget yrkar att dispensen förenas med villkor om att följa begränsningsvärdet 440 mg/Nm³ vid 3% O₂ som dygnsmedelvärde.

Tabell 15

Utsläppsnivåer som motsvarar bästa tillgängliga teknik (BAT-AEL) för utsläpp av SO₂ till luft från förbränning av tung eldningsolja och/eller dieselbränsolja i pannor

Förbränningsanläggningens sammanlagda installerade tillförda effekt (MW _{th})	BAT-AEL för SO ₂ (mg/Nm ³)			
	Årsmedelvärde		Dygnsmedelvärde eller medelvärde under provtagningsperioden	
	Ny förbränningsanläggning	Befintlig förbränningsanläggning (1)	Ny förbränningsanläggning	Befintlig förbränningsanläggning (2)
< 300	50–175	50–175	150–200	150–200 (3)

2020-03-18

551-5251-2019

Förbränningsanläggningens sammanlagda installerade tillförda effekt (MW _{th})	BAT-AEL för SO ₂ (mg/Nm ³)			
	Årsmedelvärde		Dygnmedelvärde eller medelvärde under provtagningsperioden	
	Ny förbränningsanläggning	Befintlig förbränningsanläggning ⁽¹⁾	Ny förbränningsanläggning	Befintlig förbränningsanläggning ⁽²⁾
≥ 300	35–50	50–110	50–120	150–165 ⁽⁴⁾ ⁽⁵⁾

⁽¹⁾ Dessa BAT-AEL är inte tillämpliga på förbränningsanläggningar som är i drift < 1 500 h/år.

⁽²⁾ För förbränningsanläggningar som är i drift < 500 h/år är nivåerna vägledande.

⁽³⁾ För industriella pannor och fjärrvärmeanläggningar som tagits i drift senast den 27 november 2003 och som är i drift < 1 500 h/år ska den övre gränsen för BAT-AEL-intervallet vara 400 mg/Nm³.

⁽⁴⁾ Den övre gränsen för BAT-AEL-intervallet är 175 mg/Nm³ för förbränningsanläggningar som tagits i drift senast den 7 januari 2014.

⁽⁵⁾ För industriella pannor och fjärrvärmeanläggningar som tagits i drift senast den 27 november 2003, som är i drift < 1 500 h/år och för vilka våt avsvavling av rökgaser inte är tillämplig ska den övre gränsen för BAT-AEL-intervallet vara 200 mg/Nm³.

Ärendets handläggning

Ansökan om dispens inkom till Miljöprövningsdelegationen den 19 augusti 2019. Efter kompletteringar har ansökan kungjorts på Länsstyrelsens anslagstavla och webbplats och remitterats till Naturvårdsverket, Länsstyrelsen och Örebro kommun, Miljönämnden. Yttranden har kommit in från Naturvårdsverket och Örebro kommun.

Ansökan om dispens

Yrkanden

Bolaget yrkar att oljespets- och reservpanna HVP1 och ÅP4 på Åbyverket, meddelas en tidsbegränsad dispens till och med 2025. För HVP1 avser dispensen ett avsteg från begränsningsvärde avseende stoft, NO_x och SO₂ och för ÅP4 avser dispensen endast avsteg från begränsningsvärde avseende SO₂.

Begränsningsvärdena anges i tabell 14 (NO_x), Tabell 15 (SO₂) och i tabell 16 (stof) i BAT-slutsatserna 28, 29 respektive 30 i Europeiska kommissionens genomförandebeslut 2017/1442 om fastställelse av BAT-slutsatserna för stora förbränningsanläggningar (LCP = Large Combustion Plant).

Bolaget yrkar vidare att dispensen förenas med villkor om att följa begränsningsvärde för NO_x om 440 mg/Nm³ vid 3% O₂ som dygnmedelvärde, SO₂ om 440 mg/Nm³ och för stoft om 22 mg/Nm³ vid 3 % O₂ som dygnmedelvärde.

Motiv för dispens

Sammanfattningsvis har bolaget framfört följande motiv för dispens.

Bolaget ska i enlighet med sin interna plan för omställning till 100% förnybart och återvunnet bränsle ("Helt Hundra 2025"), genomföra förändringar och omställningar av driften som innebär att produktionen kommer att byggas på

100% återvunnen eller förnybar energi senast 2025. Detta är en övergripande strategi som gäller för bolagets anläggningar och produkter i Sverige. Planer för detta har tagits fram och olika typer av åtgärder som t.ex. bränslebyte från fossil olja till olika biobränslen ingår. Ombyggnationer för anpassning till nya bränslen m.m. kommer att genomföras successivt fram till 2025. De nödvändiga åtgärderna för att uppfylla BAT-slutsatserna för LCP och omställning i enlighet med "Helt Hundra 2025"-projektet är tätt förknippade med varandra och kräver synkroniserade beslut och åtgärder. Inom projektet kommer de två spets- och reservpannorna vid Åbyverket (HVP1 och ÅP4) uppdateras och konverteras efter det att BAT-slutsatserna börjat gälla. ÅP4 planeras att konverteras till träpulver/bioolja och arbetet planeras att påbörjas under år 2023 och beräknas pågå under drygt 1,5 år. Under tiden ÅP4 konverteras kommer HVP1 att vara den enda reservpannan i drift på Åbyverket och pannan kommer sannolikt att köras mer än 500 timmar per år och kommer då att omfattas av BAT-AEL för LCP. Den framtida planen för HVP1 är ännu inte beslutad men det troliga är att pannan antingen skrotas eller kommer fortsatt användas <500 timmar per år och med bioolja som bränsle efter år 2025. Både ÅP4 och HVP1 kommer efter uppdatering och konvertering att uppfylla kraven i BAT-slutsatserna för LCP-anläggningar.

Bolaget behöver alltså söka dispens från BAT-AEL som anges i BAT 28, BAT 29 och BAT 30 för pannan HVP1 och BAT 29 för ÅP4 (SO₂) för år 2021 till år 2025. Enligt 16 § Industriutsläppsförordningen (2013:250) kan dispens ges med hänsyn tagen till anläggningens geografiska belägenhet, dess tekniska egenskaper eller om de lokala förhållandena skulle medföra en oproportionerligt hög kostnad jämfört med miljönyttan.

BAT-slutsatserna för stora förbränningsanläggningar lägger stor vikt vid befintliga anläggningars eller anläggningsdelars årliga drifttid. Avsikten är att medge resurseffektivitet i regelverket, så att de tyngsta anläggningsåtgärderna kan riktas mot de förbränningsanläggningar som faktiskt används mest. BAT-slutsatserna delar in befintliga anläggningar i tre drifttidsklasser: anläggningar som körs >1 500 timmar per år, anläggningar som körs mellan 500 – 1 500 timmar per år, samt anläggningar som körs <500 timmar per år. De tre klasserna speglar det som i vardagligt tal kallas för baslast-, spets- respektive reservanläggningar. HVP1 och ÅP4 körs normalt sett <500 timmar per år men under ombyggnadstiden kommer HVP1 att köras maximalt 1 500 timmar per år.

För samtliga emissionsparametrar som regleras via BAT-AEL anges årsmedelvärden och dygnsmedelvärden. För årsmedel anges generellt lägre halter än för dygnsmedel. Befintliga baslastanläggningar ska innehålla både års- och dygnsmedelvärden, befintliga spetslastanläggningar behöver bara innehålla dygnsmedelvärden medan BAT-slutsatserna inte anger några obligatoriska emissionskrav alls för befintliga reservanläggningar. Vidare gäller att för industriella pannor och fjärrvärmeanläggningar på >100 MW_{th} som tagits i drift senast den 27 november 2003, och som är i drift <1 500 timmar per år och för vilka SCR och/eller SNCR inte är tillämpliga ska den övre gränsen för BAT-AEL-intervallet vara 365 mg/Nm³). Bolaget anser att detta gäller HVP1 eftersom den är

i drift <1500 timmar per år och det anses orimligt att installera NO_x-reningsteknik av typen SCR eller SNCR för den korta tid som det är frågan om i det här fallet. Både NO_x- och stoftrekommendationerna i BAT-AEL klaras precis för pannan vid halv lastkapacitet men vid högre laster kan det inte garanteras att dessa nivåer kan innehållas. För utsläpp av svavel så kan man minska svavelutsläppet genom byte till svavelfattigare olja vilket man har för avsikt att göra inom projektet "helt hundra". Men om inte innevarande lager av EO5 kan förbrukas på anläggningen och måste avyttras extern, innebär det en rad tekniska och praktiska förhinder. Det är svårt att hitta en köpare för olja. I dagsläget är det endast sjöfarten högre krav på svavelhalten i bränslet från och med 2020. Dessutom ska anskaffad lättare olja med lågsvavelhalt blandas med befintlig tjockolja, vilket inte kan genomföras i de befintliga oljecisterner som är avsedda för tjockolja. Om en sådan lösning vore teknisk genomförbar så återstår ändå en kostnad för försäljning och köp av lättare olja. Kostnaden för oljbyte ligger på mellan 20–35 MSEK beroende på förbrukning.

Anläggningens geografiska läge

Anledningen till att dispens söks är i första hand för att bolaget måste säkerställa och planlägga för att fjärrvärme ska kunna levereras till kund utan avbrott även om ett "worst case" scenario skulle inträffa under dispenstiden, d.v.s. kallt väder samtidigt som något oplanerat har inträffat på ordinarie panna så att reservpannorna måste köras mer än vad som görs under normala förhållanden. Före ombyggnation av ÅP4 finns det teoretisk risk för behov av dispens för ÅP4 och HVP1, men under ombyggnadsperioden är sannolikheten betydligt större vid kallt väder i regionen att HVP1 körs mer än 500 h/år och omfattas av BAT-AEL. Ombyggnadstiden beräknas till ca 1,5 år. Anläggningen ligger inte i ett område där de lokala miljöförhållandena och recipienten är särskilt känslig för utsläpp av kväveoxider, svavel och stoft. Påverkan bedöms som liten från anläggningen och största delen av depositionen i området kommer från långväga transporterade föroreningar och transporter. Några regionala MKN bedöms inte överskridas om dispens medges. Utsläppet av partiklar i Örebro ligger långt under miljö kvalitetsnormen per dygn (50 µg/m³). MKN för NO₂ gäller i gatumiljö (40 µg/m³) och beror på största delen av biltrafik. I Örebro ligger halterna på halva MKN (strax under 20 g/m³) (Örebro kommun, 2019). Om dispens inte medges för HVP1 och ÅP4 kommer andra anläggningar inom fjärrvärmenätet, som medför högre utsläppsvärden än HVP1, att behöva användas. Dessa anläggningar ligger i samma region som HVP1 och utsläppen kommer därmed totalt sett att öka i regionen om dispens inte medges, se nedan under "lokala förhållanden".

Anläggningens tekniska egenskaper

Pannorna HVP1 och ÅP4 får inte köras mer än 500 h/år om inte dispens kan erhållas, eftersom pannorna tekniskt inte klarar den BAT-AEL som dispensansökan avser. ÅP4 planeras att konverteras till biobränsle inom ramen för projektet "helt hundra 2025" och då utrustas med ny reningsanläggning för NO_x och stoft. Något behov för svavelrening finns inte efter konverteringen då svavelinnehållet är lågt i biobränslen. För att klara BAT-nivåerna för

svavelutsläpp för HVP1 och ÅP4 under dispensperioden, kan man välja att minska svavelhalten i bränslet genom att blanda ut den befintliga tjockoljan med olja som är lågsvavlig eller installera reningsutrustning. Bränsleinblandning av en mer lågsvavlig olja i befintlig tjockolja innebär en del tekniska svårigheter som inblandning/utspädning av två olika viskösa oljor innebär. Båda alternativen medför oproportionerlig hög kostnad jämfört med miljönyttan eftersom drifttiden är begränsad under dispensperioden. Ett alternativ till den sökta dispensen är att utrusta HVP1 med reningsutrustningar för stoft och NO_x under ansökt dispens. Detta alternativ innebär en oproportionerlig hög kostnad för de fåtal timmar som HVP1 kommer att köras mer än 500 timmar/år när ombyggnad av ÅP4 pågår.

Lokala förhållanden

Om inte dispens ges för HVP1 och ÅP4 så innebär det att efter 500 h/år så fördelas eventuella produktionsbehov på andra reservanläggningar i fjärrvärmesystemet. Ur miljösynpunkt är det ett sämre alternativ eftersom pannorna utanför Åbyverket har sämre prestanda vilket sammantaget ger ett högre utsläpp från dessa pannor.

Sammanfattning

En grundanledning till att dispens från BAT-AEL för utsläpp av kväveoxider, svavel och stoft överhuvudtaget behöver sökas är den klimatanpassning med "helt hundra" som bolaget har beslutat att genomföra på alla anläggningar. Det är en plan för nödvändiga åtgärder, som bolaget har beslutat om för att medverka till minskningen av utsläpp av klimatpåverkande gaser. Men planen tar tid att genomföra och anpassning till BAT-AEL och för Åbyverkets del kommer konverteringen inte att vara klar före 2025. "Helt hundra"-projektet innebär en större miljöförbättring än vad BAT-AEL kommer att innebära och dessutom innebär projektet en minskning av koldioxidutsläppen vilket BAT-AEL inte reglerar. Bolaget anser sammanfattningsvis att det är orimligt hög kostnad för att installera reningsteknik för att klara BAT-AEL under den korta perioden som det är fråga om. Kostnaden uppgår till minst 95 miljoner för installation av reningsteknik för kväveoxider, svavel och stoft eller byte till lågsvavlig olja på anläggningen i Åbyverket. Ett alternativ till om inte dispens medges är att sprida ut drifttiden på andra anläggningar i HÖK-nätet men då ökar det totala utsläppet i dessa pannor istället. Störningar ökar även i form av ökat buller från anläggningarna i och med ökade drifttider men även från transporter av olja. Om inte dispens ges kommer utsläppen sammantaget att öka i regionen.

Yttranden

Naturvårdsverket

Bedömning

Naturvårdsverket bedömer att bolagets ansökan om dispens ska avslås.

Kriterier för dispens

Dispens från skyldighet att följa ett begränsningsvärde får ges enligt 1 kap. 16 § industriutsläppsförordningen (IUF) om det med hänsyn till

1. var anläggningen ligger geografiskt,
2. anläggningens tekniska egenskaper eller
3. de lokala miljöförhållandena

skulle medföra oproportionerligt höga kostnader jämfört med miljönyttan av att följa begränsningsvärdet. Naturvårdsverkets uppfattning är att det endast är dessa tre skäl som får beaktas vid bedömningen av om det finns grund för dispens. Detta har stöd i förordningsmotiven där det anges att paragrafen är snävare än en skälighetsbedömning enligt 2 kap. 7 § miljöbalken genom att den anger de enda skäl som får läggas till grund för undantag. Det kan även noteras att den svenska implementeringen, med precisering av dispensskäl, överensstämmer med artikel 15.4 industriutsläppsdirektivet och att det av ingressen (16) följer att avvikelser från utsläppsgränser bör grundas på en bedömning som tar hänsyn till väl definierade kriterier. Enligt avgörande från mark- och miljödomstolen bör dessutom möjligheterna till undantag från begränsningsvärden tillämpas restriktivt. När det gäller dispensskälen framgår bland annat följande av förordningsmotiven.

1. Var den anläggning som verksamheten bedrivs på ligger geografiskt kan ha betydelse för vissa krav. Som exempel kan nämnas att krav på täckning av flytgödsel- och urinbehållare enligt 5 d § Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring endast gäller i Götaland och Svealands slättbygder.
2. Ett exempel på när anläggningens tekniska egenskaper kan medföra orimligt höga kostnader i förhållande till miljönyttan är om anläggningen inte har plats för en viss reningsutrustning och det på platsen inte går att utvidga anläggningen.
3. Med lokala miljöförhållanden kan exempelvis menas att olika recipienter i Sverige är olika känsliga för utsläpp av närsalter.

Så som Naturvårdsverket förstår det menar bolaget att samtliga kriterier ligger till grund för dispens för den aktuella verksamheten.

Europeiska kommissionen har möjlighet att klargöra de kriterier som det ska tas hänsyn till vid tillämpningen av undantagsbestämmelsen. Naturvårdsverket känner inte till att kommissionen har utnyttjat den möjligheten. Naturvårdsverket känner inte heller till att det finns praxis som visar på hur dessa kriterier ska tolkas i det enskilda fallet. Naturvårdsverket kan konstatera att möjligheterna till undantag från begränsningsvärden ska tillämpas restriktivt. Naturvårdsverket vill vidare framhålla att begränsningsvärden i BAT-slutsatserna är definierade i ett intervall för att ge en flexibilitet. Bestämmelserna i BAT-slutsatserna är formulerade på så sätt att en teknik som bedöms vara BAT är definierad tillsammans med begränsningsvärden. För att en teknik ska anses vara BAT ska tekniken ha utvecklats i sådan utsträckning att den kan tillämpas inom den berörda

industribranschen på ett ekonomiskt och tekniskt genomförbart sätt och med beaktande av kostnader och nytta (artikel 3.10 IED).

Geografiskt läge

Bolaget anger i kompletteringen till ansökan att anledningen till att en dispens är nödvändig är att bolaget ska kunna säkerställa leverans av fjärrvärme även vid ett "worst case" scenario. Med "worst case", så som Naturvårdsverket uppfattar det, menas kallt väder i kombination med att ordinarie reservpannor inte kan tas i drift. Naturvårdsverket menar att Åbyverket i sig inte är lokaliserat till en geografisk plats som kan betraktas som extrem eller särskilt unik. Syftet med verksamheten är bland annat att leverera fjärrvärme. Förutsättningarna för stabil leverans av fjärrvärme vid kall väderlek är väl kända och utgör därmed inte något dispensgrundande skäl. Naturvårdsverket menar att det måste anses vanligt förekommande att en stor förbränningsanläggning kan vara en spets- eller reservanläggning. Naturvårdsverket anser att LCP BATC har tagit hänsyn till detta, bland annat genom att förbränningsanläggningar med kort drifttid är undantagna BAT-AEL:er. Ett tillfälle då kriteriet, enligt Naturvårdsverket, skulle kunna tillämpas är om en viss typ av reningsutrustning inte fungerar t.ex. vid kall väderlek under längre perioder. Ett exempel kan vara biologisk rening i vissa vattenreningsutrustningar, där aktiviteten i den biologiska reningen helt avstannar vid minusgrader.

Tekniska egenskaper

Bolaget anger att förbränningsanläggningarna inte klarar begränsningsvärdena i BAT-slutsatserna så som anläggningarna är tekniskt utformade. Bolaget redovisar dock att tekniska lösningar finns men att det inte kan anses rimligt att installera nya tekniska lösningar mot bakgrund av den korta återstående livslängden. Naturvårdsverket menar att teknisk livslängd generellt inte är ett sådant kriterium som avses med tekniska egenskaper. I förordningsmotiven anges som exempel att det inte är möjligt att installera utrustning på platsen. Naturvårdsverket menar att ett exempel också skulle kunna vara om en möjlig teknisk lösning saknas. BAT-slutsatserna anger vilken reningsteknik som anses vara BAT, där en ekonomisk avvägning ingår i enlighet med definitionen. När det gäller kostnaden för att uppfylla begränsningsvärden vill Naturvårdsverket framhålla att den i vissa fall kan bli betydande, särskilt när det som för bolaget helt saknas reningssteg för de aktuella parametrarna. Naturvårdsverket anser att det är viktigt att möjligheten att inte behöva uppfylla kraven på bästa tillgängliga teknik och tillhörande begränsningsvärden är begränsad. I annat fall riskerar syftet med industriutsläppsdirektivet att förfelas.

Lokala miljöförhållanden

Bolaget uppger att anläggningen ligger i ett område som inte bedöms vara särskilt känsligt för utsläpp av kväveoxider, svavel och stoft till luft. Några regionala miljö kvalitetsnormer bedöms inte riskera att överskridas. Bolagets uppfattning är att de lokala miljöförhållandena i Örebro är så goda att det inte är miljömässigt motiverat med lägre utsläppshalter. Den tekniskt möjliga åtgärd som finns att vidta för att klara BAT-AEL har en hög kostnad. Enligt bolaget är det därmed inte

2020-03-18

551-5251-2019

ekonomiskt rimligt att investera i en sådan reningsteknik i förhållande till miljönyttan. Vidare uppger bolaget att i det fall dispens inte meddelas kommer andra anläggningar med sämre prestanda att ersätta de aktuella förbränningsanläggningarna och den totala miljöpåverkan i regionen kommer att försämrats. Naturvårdsverket kan konstatera att bolaget ser hela fjärrvärmesystemet som en gemensam teknisk lösning för produktion av fjärrvärme i Örebro. Bolaget har redovisat alternativ reservproduktion för att säkra en stabil leverans av fjärrvärme i regionen. Naturvårdsverket menar dock att bestämmelserna i BAT-slutsatserna är anläggnings-specifika för varje enskild stor förbränningsanläggning. På samma sätt är möjligheten till dispens endast möjlig för den specifika anläggningen. Naturvårdsverket menar att det förhållandet att bolaget bedömer att verksamheten inte riskerar att överskrida miljökvalitetsnormerna inte är att jämföra med att det skulle föreligga grund för dispens med åberopande av lokala miljöförhållanden enligt IUF. En förutsättning för att en dispens över huvud taget ska bli aktuell är att det inte är fråga om en sådan otillåten påverkan. Många gånger kan en viss verksamhets utsläpp i det enskilda fallet också ha en förhållandevis liten påverkan på recipienten. Naturvårdsverket anser att det exempel som ges i förordningsmotivet angående lokala miljöförhållanden är tydligt. Den parameter som regleras genom en BAT-AEL behöver inte nödvändigtvis ha en negativ påverkan på miljön. Ett exempel på detta är just närsalter, som i många fall regleras genom begränsningsvärden, men som i undantagsfall inte är en belastning för den specifika recipienten. Naturvårdsverket menar dock att utsläpp av kväveoxider, svavel och stoft till luft inte kan betraktas på detta sätt. Naturvårdsverkets uppfattning är att bolagets ovan nämnda argument för en dispens, vid bifall skulle riskera få till följd att dispens i de flesta fall skulle behöva lämnas med hänvisning till de lokala miljöförhållandena.

Sammanfattning

Naturvårdsverket menar att möjligheten till dispens från begränsningsvärdena ska tillämpas restriktivt. Naturvårdsverket bedömer att bolagets redovisning inte uppfyller något av kriterierna för dispens och att ansökan därför ska avslås.

Örebro kommun, Miljönämnden

Miljönämnden anser att dispensansökan om tillfälligt ökade utsläpp till luft av SO₂, NO_x och stoft från HVP1 och ÅP4 ska lämnas utan bifall.

Miljönämnden anser att dispensansökan inte uppfyller de kriterier som ska beaktas. Dispensansökan saknar spridningsberäkningar och nedfallsmätningar som visar den lokala miljöpåverkan från utsläppet till luft från samtliga pannor som omnämns i dispensansökan. I ansökan beskrivs kostnader för olika investeringar i bränslen och teknisk utrustning men inga samhällsekonomiska kostnader som sker till följd av utsläppen till luft om dispenser beviljas och behöver tas i anspråk.

Bolagets bemötande av yttranden

Sammanfattningsvis anför bolaget följande. Bolaget anser att kriterierna för att medge dispens är uppfyllda. Anläggningens geografiska läge och anläggningens tekniska egenskaper medför, var och en för sig, oproportionerligt höga kostnader jämfört med miljönyttan av att följa begränsningsvärdet.

Bolaget vill också betona att ett medgivande av dispens inte ger större miljöpåverkan eller större utsläpp än det fall där dispens inte medges. Tvärtom ökar utsläppen från produktionen av fjärrvärme om dispensen inte medges. Nyttan av att uppfylla de krav som blir följden av en utebliven dispens är därför negativa för miljön.

Bolaget vill även understryka att ett skäl för ansökan om dispensen är den omställning till förnybara bränslen som vi nämner i dispensansökan. Denna omställning kommer innebära att investeringar i utsläpps begränsande teknik anpassad till de fossila oljor som för närvarande används i HVP1 och ÅP4 har mycket kort teknisk livslängd. Därmed är också kostnaderna för installation av sådan teknik oproportionerligt stora i relation till miljönyttan.

Motivering till beslutet

Av 1 kap. 16 § industriutsläppsförordningen (2013:250), IUF, följer att Miljöprövningsdelegationen får ge dispens från ett begränsningsvärde om

1. det med hänsyn till var den anläggning som verksamheten bedrivs på ligger geografiskt, anläggningens tekniska egenskaper eller de lokala miljöförhållandena skulle medföra oproportionerligt höga kostnader jämfört med miljönyttan att följa begränsningsvärdet, och
2. dispensen förenas med ett villkor om att i stället följa ett mindre strängt begränsningsvärde.

Enligt 1 kap. 17 § IUF upphör en dispens att gälla när det begränsningsvärde som dispensen avser har ersatts med en ny slutsats om bästa möjliga teknik.

Miljöprövningsdelegationen får dock enligt 1 kap. 18 § IUF besluta att en dispens enligt 16 § ska gälla för en kortare tidsperiod än som avses i 17 §, om förutsättningarna för dispens endast finns under den tid som behövs för att anpassa anläggningen till det begränsningsvärde som avses i 8 §.

Begränsningsvärdet för SO₂ i BAT-slutsats 29 för stora förbränningsanläggningar ska följas senast den 17 augusti 2021.

Bolaget redovisar att de har en plan för att senast år 2025 producera 100% återvunnen eller förnybar energi. Planen innebär att de två spets- och reservpannorna vid Åbyverket som idag eldas med olja, HVP1 och ÅP4, ska uppdateras och konverteras för eldning med träpulver och/eller bioolja (HVP1 ska eventuellt skrotas). Efter uppdatering och konvertering kommer både ÅP4 och HVP1 att uppfylla kraven i BAT-slutsatserna enligt bolaget. Arbetet ska enligt bolaget påbörjas år 2023.

2020-03-18

551-5251-2019

Bolaget menar att utsläppen kommer att öka om dispens inte meddelas. Miljöprövningsdelegationen anser att det är ett felaktigt resonemang eftersom en nekad dispens inte medger ökade utsläpp från den anläggning som ansökan gäller. Det är möjligt att utsläppen kan öka från andra anläggningar inom fjärrvärmenätet under perioden bolaget bygger om men ansökan gäller endast Åbyverket.

Miljöprövningsdelegationen delar inte bolagets uppfattning om att de lokala miljöförhållandena skulle göra det oproportionerligt kostsamt i förhållande till miljönyttan att följa begränsningsvärdet för svaveldioxid. Tvärtom är det just i större tätorter som Örebro det är särskilt viktigt att begränsa svaveldioxidutsläppen. Miljöprövningsdelegationen finner inte att de lokala miljöförhållandena utgör skäl för dispens.

Vad bolaget anför om anläggningens geografiska läge och tekniska egenskaper utgör, med hänvisning till vad Naturvårdsverket anför, inte heller skäl för dispens.

Miljöprövningsdelegationen konstaterar vidare att både Naturvårdsverket och tillsynsmyndigheten Miljönämnden i Örebro kommun avstyrker att dispens meddelas.

Sammanfattningsvis anser Miljöprövningsdelegationen att bolagets ansökan om dispens i huvudsak bygger på att bolagets tidplan inte är anpassad efter lagstiftningens krav på verksamheten. Ansökan uppfyller inte något av kriterierna för dispens och ska därför avslås.

Detta beslut gäller dispens från begränsningsvärde för svaveldioxid (SO₂). Beslut rörande dispens från begränsningsvärde för kväveoxider (NO_x) tas denna dag i ärende 551-5217-2019 och beslut rörande dispens från begränsningsvärde för stoft tas denna dag i ärende 551-5254-2019.

Hur man överklagar

Den som vill överklaga beslutet ska skriva till Länsstyrelsen i Örebro län. Ange vilket beslut som överklagas, till exempel genom att ange beslutets diarienummer. Skriv också vilken ändring i beslutet som begärs och varför det ska ändras.

Skrivelsen ska ha inkommit till Länsstyrelsen senast tre veckor från den dag den som klagat tagit del av beslutet, annars kan överklagandet inte prövas. Om den som överklagar är en part som företräder det allmänna ska överklagandet dock ha kommit in inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

Länsstyrelsen skickar överklagandet vidare till Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt för prövning. Ytterligare upplysningar lämnas av Länsstyrelsen.

Detta beslut har fattats av Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Örebro län. I beslutet har deltagit Björn Pettersson, ordförande och Jonas Georgsson, miljösakkunnig. Ärendet har beretts av Jonas Söderlund, miljöhandläggare.

2020-03-18

551-5251-2019

Kopia till

Naturvårdsverket
Örebro kommun, Miljönämnden

Så här hanterar vi dina personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på
www.lansstyrelsen.se/dataskydd.